

Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor

Agencia de Dezvoltare
Regională Sud

RAPORT privind implementarea planului de activitate pentru perioada ianuarie - iunie 2015

Cuprins

Abrevieri și Acronime.....	2
Introducere.....	4
Sumar executiv	5
Domeniul de activitate 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI PROGRAMARE	7
1.1. Elaborarea SDR Sud 2020	7
1.2. Elaborarea Programului Regional Sectorial (PRS) în domeniul infrastructurii drumurilor regionale și locale (DRL).....	8
1.3. Acordarea asistenței APL în actualizarea strategiilor de dezvoltare socio-economică.....	8
1.4. Planificarea și raportarea activităților ADR Sud.	8
Domeniul de activitate 2 : ELABORAREA ȘI GESTIONAREA PROIECTELOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ.....	10
2.1. Organizarea Apelului de Propuneri de Proiecte (APP)	10
2.2. Dezvoltarea conceptelor de proiecte în cadrul exercițiului de planificare sectorială regională.	10
2.2.1. Elaborarea proiectelor în sectorul eficiență energetică a clădirilor publice.	10
2.2.2. Elaborarea proiectelor în sectorul aprovizionare cu apă și canalizare (AAC).....	11
2.2.3. Elaborarea proiectelor în sectorul Drumuri Regionale și Locale.	11
2.2.4. Elaborarea proiectelor în sectorul Managementul Deșeurilor Solide.....	12
2.3. Implementarea/gestionarea proiectelor de dezvoltare regională	12
2.3.1. Implementarea proiectelor de dezvoltare regională	12
2.3.2. Facilitarea cooperării dintre APL din raionul Cahul și furnizorul de servicii AAC.	16
2.3.3. Monitorizarea, evaluarea și raportarea asupra proiectelor implementate în RDS	16
Domeniul de activitate 3 : DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ACTORILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ.....	17
3.1. Planificarea și raportarea activităților de dezvoltare a capacităților.....	17
3.2. Formarea continuă a capacităților actorilor de DR	17
Domeniul de activitate 4. RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI ATRAGEREA INVESTIȚIILOR	21
4.1. Consolidarea relațiilor de cooperare transfrontalieră și transnațională.	21
4.2. Implementarea proiectului susținut de Ambasada Cehiei în R Moldova „Consolidarea capacităților administrației publice din RM - Regiunea de Sud ”.....	21
4.3. Identificarea surselor alternative de finanțare pentru proiecte regionale	23
Domeniul de activitate 5. COMUNICARE ȘI TRANSPARENȚĂ.....	24
Domeniul de activitate 6. ACTIVITATE OPERAȚIONALĂ	25
6.1 Planificarea și utilizarea eficientă a surselor financiare destinate activității operaționale ale agenției	25
6.2. Planificarea, organizarea și administrarea procedurilor de achiziții publice.	25
Consecință a faptului aprobării întârziate a Bugetului de Stat, în perioada ianuarie-iunie 2015 au fost organizate și desfășurate doar 2 proceduri de achiziții publice în cadrul a 1 proiecte finanțat din FNDR.	26
6.3. Asigurarea secretariatului CRD Sud	26

ANEXE

Anexa 1. Notă informativă privind executarea bugetului ADR Sud pentru perioada ianuarie - iunie 2015

Anexa 2. Executarea bugetului (cheltuieli și economii) pe surse de finanțare ale ADR Sud pentru perioada ianuarie - iunie 2015

Anexa 3. Lista indicatorilor de progres în dezvoltarea regională ai ADR Sud în ianuarie - iunie 2015

Anexa 4. Raport privind monitorizarea mijloacelor financiare pe proiecte în implementare pentru perioada ianuarie - iunie 2015

Abrevieri și Acronime

AAC	Aprovizionarea cu Apă și Canalizare
AAP	Academia de Administrare Publică
ACD	Agenția Cehă pentru Dezvoltare
ADA	Agenția Austriacă pentru Dezvoltare
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
AEE	Agenția pentru Eficiență Energetică
AMAC	Asociația Moldova Apă – Canal
APDM	Compania Națională Administrația Porturilor Dunării Maritime Galați
APL	Administrația Publică Locală
AȘM	Academia de Științe a Moldovei
BNS	Biroul Național de Statistică
CCI	Camera de Comerț și Industrie
CIM	Cooperare Inter-municipală
CC-WARE	Reducerea Vulnerabilităților Resurselor de Apă în Condițiile Schimbărilor Climatice
CNCDR	Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CO-WANDA	Convenție pentru Managementul Deșeurilor pentru Navigația interioară pe Dunăre
CPP	Concept de Proiect Posibil
CPS	Comitetul pentru Planificare Strategică
CPV	Concept de Proiect Viabil
CR	Consiliul Raional
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
DGDR	Direcția Generală Dezvoltare Regională
DR	Dezvoltare Regională
DRL	Drumuri Regionale și Locale
DUP	Documentul Unic de Program
EE	Eficiența Energetică
EIMÎ	Evaluarea Impactului asupra Mediului Înconjurător
FNDR	Fondul Național de Dezvoltare Regională
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
GL	Grup de Lucru
GLRS	Grup de Lucru Regional Sectorial
GOPA	Agenția pentru Organizare, Planificare și Educație
IEG	Institutul de Ecologie și Geografie
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
ÎM	Întreprindere Municipală
MBR	Monitorizare bazată pe rezultate

MDL	Lei moldovenești
M&E	Monitorizare și Evaluare
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MDS	Managementul Deșeurilor Solide
MM	Ministerul Mediului
MIEPO	Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova
MSPL	Modernizarea Serviciilor Publice Locale
ONG	Organizație Non – Guvernamentală
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
POR	Planul Operațional al Regiunii
PRS	Program Regional Sectorial
RDS	Regiunea de Dezvoltare Sud
RM	Republica Moldova
SA	Societate pe Acțiuni
SCSP	Suport complementar acordat sectorului privat
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SDSE	Strategia de dezvoltare socio-economică
SF	Studiu de Fezabilitate
SIDA	Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională
SNDR	Strategia Națională de Dezvoltare Regională
SSVEPC	Serviciul de Stat pentru Verificare și Expertizare a Proiectelor de Construcții
SUERD	Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării
TdR	Termeni de Referință
UE	Uniunea Europeană

Introducere

Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS) este un subiect al dezvoltării regionale care determină cadrul de planificare, evaluare și implementare a politicii de dezvoltare regională în partea de sud a țării.

În componența RDS intră 8 raioane: Cahul, Cantemir, Cimișlia, Căușeni, Basarabeasca, Leova, Taraclia și Ștefan-Vodă. Suprafața totală a regiunii este de 7379 km² sau 24,2% din suprafața totală a țării. Populația regiunii este de 536,0 mii persoane (conform situației din 01.01.2014). 73,6% din populația regiunii locuiește în mediu rural. Din regiune fac parte 187 administrații publice locale de nivelul I și 8 administrații publice locale de nivelul II, care cuprind 283 localități rurale și 11 orașe.

Centrul administrativ al RDS este or. Cimișlia.

Cadrul instituțional al RDS este reprezentat de Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud (CRD Sud) și Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud).

CRD Sud este o structură funcțională deliberativă la nivelul regiunii de dezvoltare, constituită pentru coordonarea și promovarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională la nivel local. CRD Sud întrunește 32 membri, reprezentanți ai APL de nivel I și II din cele 8 raioane ale RDS, reprezentanți din rândul antreprenorilor și activiștilor societății civile din regiune.

ADR Sud este o instituție publică, non-profit, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care reprezintă executivul CRD Sud.

ADR Sud are rolul de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a întreg teritoriul regiunii, urmărind înlăturarea dezechilibrelor dintre diferite zone ale acesteia în favoarea locuitorilor ei.

Principalul document care identifică prioritățile și măsurile de implementare a politicii de dezvoltare regională în cadrul RDS este **Strategia de dezvoltare regională Sud 2010-2016**, care cuprinde 4 domenii majore de intervenție:

- *reabilitarea infrastructurii fizice;*
- *diversificarea economiei și susținerea dezvoltării sectorului privat;*
- *îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice;*
- *sporirea eficienței energetice și utilizarea surselor de energii regenerabile.*

Planul Operațional Regional Sud (POR Sud) reprezintă planul de implementare a Strategiei de dezvoltare regională, prevăzut pentru o perioadă de 3 ani. POR conține programe, proiecte și activități prioritare.

Planul anual de activitate al ADR Sud este un document de planificare pe termen scurt, compus din activități, care fiind realizate, asigură implementarea POR și a SDR Sud.

ADR Sud, raportează despre implementarea obiectivelor stabilite în Planul anual de activitate, de două ori pe an, pentru semestrul I a anului în curs și pentru activitatea anuală, elaborând în acest sens rapoarte, care sunt prezentate Consiliului Regional pentru Dezvoltare, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și sunt plasate pe pagina oficială a agenției pentru a asigura vizibilitatea și transparența în activitatea agenției.

Sumar executiv

Prezentul raport este o trecere sumară în revistă a principalelor activități realizate de ADR Sud în perioada ianuarie – iunie 2015 conform planului de activitate aprobat, precum și a rezultatelor obținute în această perioadă. Activitatea agenției în perioada de referință a fost îndreptată spre realizarea cu succes a SDR Sud ca parte integrantă a politicii de dezvoltare regională a Republicii Moldova. Pentru atingerea obiectivului general stabilit în SDR Sud, care prevede **dezvoltarea unei regiuni prospere cu o creștere economică echilibrată pe teritoriul RDS**, în perioada ianuarie-iunie 2015, ADR Sud și-a desfășurat activitatea în următoarele domenii, stabilite în planul anual de activitate:

1. *Planificare strategică și programare;*
2. *Elaborarea și gestionarea proiectelor de dezvoltare regională;*
3. *Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională;*
4. *Relații internaționale și atragerea investițiilor;*
5. *Comunicare și transparență*
6. *Activitate operațională.*

Mobilizându-și eforturile, ADR Sud, cu suportul partenerilor internaționali de dezvoltare, în cooperare cu partenerii regionali/locali, ghidată de politicile și deciziile CRD Sud, în coordonare cu ordonanțele și recomandările DGDR din cadrul MDRC au conlucrat în direcția îndeplinirii sarcinilor stabilite pentru perioada de raportare și a obținut următoarele **rezultate**:

În domeniul planificării strategice:

- 1 Program regional în domeniul Drumuri Regionale și Locale (DRL) aprobat de CRD Sud;
- 5 Concepte de Propuneri de Proiecte (CPP), inclusiv 2 în sectorul AAC și 3 în sectorul EE, agreate de comisia ministerială pentru a fi dezvoltate în Concepte de Proiecte Viabile(CPV);
- 5 studii de fezabilitate, inclusiv 3 în domeniul Managementul Deșeurilor Solide (MDS) pentru 3 subregiuni din RDS și 2 în domeniul AAC în curs de elaborare;
- Analiza socio-economică a RDS, parte componentă a SDR Sud 2020 și analiza SWOT elaborate și aprobate de Comitetul pentru Planificare Strategică din RDS;

În domeniul managementului proiectelor:

- 1 proiect investițional finanțat din FNDR finalizat;
- 3,18 km de drum în s. Carahasani r-l Ștefan Vodă construit;
- Valorificate surse financiare din FNDR pentru proiecte investiționale în valoare totală de 29,9 mln. lei.

În domeniul dezvoltării capacităților actorilor de dezvoltare regională:

- 1 program de instruire pentru anul 2015 elaborat;

- 1 curs tematic dedicat sectorului privat din RDS în domeniul achizițiilor publice desfășurat;
- 41 sesiuni de instruire desfășurate pentru actorii de DR;
- 398 actori de dezvoltare regională cu capacități îmbunătățite;
- 20 actori de DR din RDS au preluat bunele practici în cadrul a 4 vizite de studiu.

În domeniul relațiilor internaționale și atragerii investițiilor:

- 1 concept de proiect pentru aplicare în cadrul Programului transfrontalier Ucraina-Moldova elaborat;
- 1 proiect de dezvoltare a capacităților susținut de ambasada Cehiei în RM în proces de derulare;
- 10 NC elaborate cu suportul experților cehi în cadrul proiectului;
- 30 reprezentanți ai APL și sectorul privat din RDS au capacități de a elabora NC pe prioritatea 2 din SDR;

În domeniul comunicării eficiente și asigurării transparenței activității ADR Sud:

- 18000 accesări ale paginii Web a ADR Sud;
- 110 materiale în mass-media locală și națională scrise/difuzate;
- 2 buletine informative electronice elaborate, cca 600 beneficiari;
- 8 panouri informative din incinta Consiliilor Raionale actualizate periodic;
- 1 eveniment festiv organizat la finalizarea Proiectului "Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani - oportunități sporite pentru dezvoltarea economică pentru Zona de Sud a Republicii Moldova".

În domeniul asigurării unui management operațional eficient al ADR:

- 1 ședință a CRD Sud convocată și desfășurată cu succes;
- 3 proiecte de decizie aprobare în cadrul ședinței CRD;
- 2 proceduri de achiziții publice desfășurate cu succes;
- buget operațional valorificat integral.

Domeniul de activitate 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI PROGRAMARE

1.1. Elaborarea SDR Sud 2020.

Strategia de Dezvoltare Regională (SDR) pentru Regiunea de Dezvoltare Sud reprezintă un document de politici publice, care are în vizor etapa de dezvoltare pe termen mediu (7 ani) a regiunii de dezvoltare. MDRC în anul 2014 a lansat procesul de elaborare a SNDR 2020 și a strategiilor regionale de dezvoltare 2020. Inițiat în anul 2014 cu aprobarea de către CRD Sud a planului de acțiuni privind elaborarea SDR Sud 2020 și a regulamentului de activitate a Comitetului pentru Planificare Strategică(CPS) din RDS, structură creată pentru a asigura procesul participativ de elaborare și consultare a documentului, procesul de elaborare a SDR Sud 2020 a continuat și în anul 2015. În acest context în perioada de raportare, ianuarie-iunie 2015, ADR Sud a realizat următoarele:

- a elaborat analiza socio-economică a RDS, constituită din 10 capitole, însoțite de concluzii și provocări;
- a prezentat analiza socio-economică a RDS în cadrul ședinței CRD Sud din 26 martie 2015;
- a organizat ședința Comitetului pentru Planificare Strategică din RDS, la data de 30 aprilie 2015, în cadrul căreia a fost prezentată analiza socio-economică a RDS.
- a elaborat analiza SWOT, ulterior completată cu sugestii și propuneri de îmbunătățire parvenite de la membrii CPS;
- a participat la ședința grupului de lucru inter-ministerial, privind elaborarea SNDR 2020, unde a prezentat ”Analiza socio - economică a RDS - concluzii și propuneri”;

Urmează cu suportul experților companiei BCI elaborarea variantei finale a acestui compartiment din strategie și a analizei SWOT. Viziunea și obiectivele strategice de dezvoltare vor fi elaborate după ce acestea vor fi stabilite pentru SNDR. Analiza socio - economică a RDS a fost propusă și membrilor echipei de lucru din cadrul proiectului ”Îmbunătățirea statisticii regionale”, în vederea evaluării relevanței și calității documentului elaborat.

1.2. Elaborarea Programului Regional Sectorial (PRS) în domeniul infrastructurii drumurilor regionale și locale (DRL).

La începutul anului 2014, Agenția de Dezvoltare Regională Sud cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) au inițiat procesul participativ de elaborare a Programului Regional Sectorial (PRS) în domeniul infrastructurii Drumurilor regionale și locale pentru Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS). În continuarea activităților desfășurate în anul 2014, în perioada ianuarie-iunie 2015 au fost realizate următoarele:

- lansat procesul de consultări publice a PRS în domeniul DRL:
 - prin publicarea versiunii preliminare a Programului Regional Sectorial în domeniul DRL, pe pagina web a ADR Sud;
 - expedierea documentului către beneficiari spre consultare: APL, membrii grupului regional sectorial, alte persoane interesate;
 - organizarea evenimentului de consultări publice a PRS în domeniul infrastructurii drumurilor locale și regionale (17 februarie 2015);
 - colectate propunerile de îmbunătățire a PRS într-un tabel de divergențe și expediate către experții GIZ, în scopul îmbunătățirii documentului;
- PRS în domeniul DRL a fost aprobat în cadrul ședinței CRD Sud din 26 martie 2015.

Elaborarea acestui program se datorează susținerii financiare și tehnice din partea Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în cadrul proiectului “Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” (MSPL). PRS în domeniul drumuri regionale și locale este cel de al treilea program regional sectorial elaborat pentru RDS în cadrul acestui proiect. În anul 2014 CRD Sud a aprobat alte 2 programe sectoriale pe domeniile AAC și EE.

1.3. Acordarea asistenței APL în actualizarea strategiilor de dezvoltare socio-economică.

Ca o continuare a procesului de facilitare în elaborarea SDSE componenta AAC a raionului Cahul desfășurat în anul 2013, pe parcursul anului 2015 ADR Sud cu suportul GIZ, a lansat procesul de actualizare a Planurilor de Dezvoltare Locale la capitolul AAC. Astfel, în perioada de raportare consiliile locale din satul Crihana Veche, comuna Manta, satul Roșu și or. Cahul au aprobat planurile de acțiuni locale la capitolul AAC pentru perioada 2015-2020. Urmează ca APL de nivelul I să-și asume responsabilitatea implementării acestor planuri în vederea îmbunătățirii accesului populației la servicii de calitate.

1.4. Planificarea și raportarea activităților ADR Sud.

Cu regularitate, MDRC este informat despre activitățile preconizate a fi realizate de ADR Sud prin intermediul planurilor lunare de activitate. Planurile prezintă acțiunile mai detaliate care urmează a fi realizate pe parcursul lunii, și reiese din planul anual de activitate al ADR.

Despre realizarea activităților planificate, Ministerului îi sunt prezentate periodic rapoarte săptămânale, lunare, trimestriale, semestriale și raportul anual. Rapoartele semestrial și anual sunt prezentate CRD pentru informare. În perioada de raportare au fost elaborate și prezentate MDRC 26 rapoarte săptămânale, 6 rapoarte lunare și raportul pentru anul 2014.

Domeniul de activitate 2 : ELABORAREA ȘI GESTIONAREA PROIECTELOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

2.1. Organizarea Apelului de Propuneri de Proiecte (APP).

Lansarea Apelului de Propuneri de Proiecte la Fondul Național de Dezvoltare Regională este prerogativa MDRC. Agențiile de Dezvoltare Regională au rolul de a asista procesul de desfășurare a apelului în regiuni și de a acorda suport APL de nivelul I și II din regiune în calitate de aplicanți. În perioada de raportare nu a fost anunțat apelul, astfel această activitate nu sa realizat.

2.2. Dezvoltarea conceptelor de proiecte în cadrul exercițiului de planificare sectorială regională.

Elaborarea Programelor regionale sectoriale în domeniile eficiență energetică (EE), alimentare cu apă și de canalizare (AAC), managementul deșeurilor solide (MDS) și drumuri regionale și locale (DRL), a fost doar prima etapă în cadrul asistenței GIZ în planificarea regională sectorială. Produsul final al acestui exercițiu trebuie să fie un portofoliu de proiecte în toate 4 sectoare asistate.

Metodologia elaborării portofoliului de proiecte în toate sectoarele prevede o cale pe care trebuie să o parcurgă fiecare proiect de la Concept de Proiect Posibil (CPP) dezvoltat mai întâi în Concept de Proiect Viabil (CPV), după care în Proiect Pentru Finanțare (PPF).

La toate etapele de elaborare a PRS și a portofoliului de proiecte a fost asigurat principiul participativ de lucru. Dacă în procesul de elaborare a programelor, de identificare a ideilor de proiecte și a conceptelor de proiecte posibile, mesageri ai APL din regiune erau membrii Grupurilor de Lucru Regionale Sectoriale delegați de consiliile raionale, atunci după aprobarea de către comisia interministerială a CPP care vor fi dezvoltate în CPV, pe rol au intrat Grupurile de Lucru pe Proiect (GLP). Acestea au fost create prin dispoziția președintelui de raion/primarului localității sau ordinul directorului agenției(după caz).

Activitățile realizate în perioada de raportare și situația actuală în cadrul procesului de lucru în fiecare sector este expusă în continuare.

2.2.1. Elaborarea proiectelor în sectorul eficiență energetică a clădirilor publice.

La data de 11 noiembrie 2014 comisia interministerială a aprobat lista Conceptelor de proiecte viabile în sectorul EE. Pentru RDS au fost selectate 3 clădiri publice: liceul teoretic „Constantin Spătaru” din or. Leova; blocul de maternitate al spitalului raional din or. Ștefan Vodă și liceul teoretic ”Matei Basarab” din or. Basarabeasca. În perioada de raportare de comun cu experții GIZ sa reușit:

- crearea a 2 grupuri de lucru pe proiect;
- colectarea confirmărilor necesare dezvoltării proiectului (utilizarea în scopuri publice a clădirii în următorii 20 de ani, posibilitatea conectării sistemului de management al apei de ploaie la sistemul centralizat de canalizare, etc.);
- finalizarea CPV pentru blocul de maternitate al spitalului raional Ștefan Vodă;

- în proces de lucru este CPV pentru liceul „Constantin Spătaru” din or. Leova;
- desfășurarea unei ședințe a grupului de lucru regional sectorial unde a fost distribuite 8 CPP (rapoarte) pentru 8 clădiri publice din regiune, 1 per raion, prezentat progresul înregistrat în implementarea PRS și a CPV;
- organizarea a 3 ședințe a grupului de lucru pe proiect.

La moment se duc discuții continue cu Ministerul Educației în vederea finanțării a 5 proiecte pe țară în cadrul programului Băncii Mondiale, printre care și LT „Constantin Spătaru” din or. Leova. La fel se duc discuții și coordonare cu Ministerul Sănătății în vederea identificării sursei de finanțare pentru 4 spitale, inclusiv spitalul raional Ștefan Vodă. Discuții pe marginea finanțării acestor proiecte se duc și cu alți potențiali donatori.

2.2.2. Elaborarea proiectelor în sectorul aprovizionare cu apă și canalizare (AAC).

În anul 2014 în acest sector sa ajuns la etapa selectării a 6 idei de proiecte pentru care vor fi elaborate rapoarte (CPP). În perioada de raportare sa reușit:

- elaborarea a 6 CPP pentru RDS;
- prezentarea acestora în ședința GLRS desfășurată la data de 19 martie curent;
- desfășurarea ședinței interministeriale unde au fost selectate și aprobate 2 CPP care vor fi dezvoltate în CPV. Este vorba de conceptele de proiecte înaintate de raioanele Cahul și Leova;
- crearea a 2 grupuri de lucru pe proiect în raioanele Cahul și Leova;
- desfășurarea a 3 ședințe a GLP;
- în proces de lucru elaborarea a 2 studii de fezabilitate pentru aceste proiecte, inclusiv evaluarea impactului asupra mediului, după care vor urma desenele tehnice conceptuale;

La momentul identificării donatorului sau a unei surse sigure de finanțare vor fi elaborate proiectul tehnic și documentația de tender pentru proiect.

2.2.3. Elaborarea proiectelor în sectorul Drumuri Regionale și Locale.

După aprobarea de către CRD Sud în ședința din 26 martie 2015 a PRS în acest sector și identificarea a 7 coridoare prioritare care au stat la baza elaborării CPP, a fost efectuată evaluarea coridoarelor de drum identificate și prioritizate folosind analiza multicriterială. După care a fost elaborată lista conceptelor de propuneri de proiecte. Din RDS au fost selectate 5 coridoare de drum cu statut curent de CPP la etapa de dezvoltare. Coridoarele sunt următoarele:

- R26 – Mihailovca – Sagaidac – Ciuflești – Baimaclia – R26 , drum care traversează raioanele Cimișlia și Căușeni, lungimea drumului 42,6km;
- R30 – Ermoclia – Volontiri – hotarul de trecere cu Ucraina, drum din raionul Ștefan Vodă, lungimea drumului 30,7km;
- R34 – Ciobalaccia – Tartaul – R56 – Baimaclia – Enichioi – R37, drum din raionul Cantemir, lungimea drumului 43,3km;

- R26 – Mihailovca – Sadaclia – Iordanovca – R3, drum care traversează raioanele Cimișlia și Basarabeasca, lungimea drumului 22,4km;
- R38 – Moscovei – Budăi – Ciumai – Mirnoe – L672/L671, drum care traversează raioanele Cahul, Taraclia și Comrat, . lungimea drumului 35,6km.

La moment sa reușit inspectarea drumurilor 1,4 și 5. La drumurile 2 și 3 inspectarea este în desfășurare.

2.2.4. Elaborarea proiectelor în sectorul Managementul Deșeurilor Solide.

Strategia de management a deșeurilor solide pentru RDS prevede divizarea regiunii în 3 zone de management a deșeurilor solide.

Vizite în teren: Identificarea locației pentru depozitul regional DMS

Zona de management 1: Leova – Cimișlia – Basarabeasca

Zona de management 2: Căușeni – Ștefan Vodă

Zona de management 3: Cantemir – Cahul – Taraclia

În anul 2014 a fost lansat procesul de elaborare a 3 studii de fezabilitate pentru cele 3 zone de management a deșeurilor. În zona 1 și 2, studiile de fezabilitate sunt elaborate cu suportul Agenției Cehe pentru Dezvoltare (ACD), iar în zona 3, studiul de fezabilitate este elaborat cu suportul GIZ.

În perioada ianuarie-decembrie curent:

- a continuat procesul de elaborare a studiului de fezabilitate;
- în derulare procesul de elaborare a raportului privind evaluarea impactului asupra mediului (EIM);
- desfășurată o ședință a grupului de lucru regional sectorial și 2 ședințe a grupului de lucru pe proiect cu prezentarea progresului în elaborarea SF și abordarea dificultăților întâmpinate în procesul de lucru;
- efectuate 3 vizite în teren a experților pentru identificarea spațiului de tranzit a deșeurilor;
- facilitat de ADR procesul de schimbare a destinației terenului planificat pentru amplasarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor;
- facilitat procesul de organizare și desfășurare la data de 2 iunie a ședinței de coordonare a activităților privind dezvoltarea sistemului integrat de management al deșeurilor în RDS. Subiecte abordate: situația curentă în elaborarea SF și raportului EIM, coordonarea abordării metodologice a MDRC – MM - experți contractați în elaborarea acestor documente, extinderea SF asupra localităților din UTAG, sursele posibile de finanțare a proiectelor în domeniu, necesitatea desfășurării campaniei de conștientizare în zona de management 3, etc.

Se planifică pînă la finele anului 2015 să avem finalizate studiile de fezabilitate și rapoartele de evaluare a impactului asupra mediului pentru toate 3 zone de management a deșeurilor din RDS.

2.3. Implementarea/gestionarea proiectelor de dezvoltare regională

2.3.1. Implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Unul din scopurile prioritare ale activității ADR Sud este implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare regională finanțate atât din FNDR cât și din alte surse.

În anul 2015 ADR Sud și-a propus spre implementare în RDS 9 proiecte investiționale. Dintre care 6 proiecte cu finanțare din FNDR și 3 proiecte cu finanțare din surse externe (GIZ). Pentru implementarea proiectelor cu finanțare din FNDR, prin decizia Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) nr.2/15 din 29 aprilie 2015 au fost alocați pentru anul 2015 45 216,66 mii. lei.

În vederea asigurării implementării cu succes a proiectelor investiționale în perioada ianuarie-decembrie 2015 în acest domeniu au fost realizate mai multe activități, care au inclus:

- *Actualizarea planurilor de implementare pentru proiectele aprobate spre finanțare în anul 2015, activitate succedată de ședințe de lucru și vizite în teritoriu la locul realizării proiectelor. Planurile de implementare au fost ajustate ulterior la graficele de execuție a lucrărilor prezentate de către antreprenori în urma achizițiilor și aprobate de directorul agenției.*
- *Elaborarea planurilor de finanțare pentru proiectele aprobate spre finanțare din FNDR, a fost consultată metodologic de DGDR din cadrul MDRC. În semestrul I al anului 2015, în baza graficelor de execuție a lucrărilor a fost elaborat planul de finanțare pentru 6 proiecte aprobate spre finanțare;*

Implementarea proiectelor aprobate spre finanțare. În vederea realizării Planului Operațional Regional în cadrul regiunii de dezvoltare Sud, în proces de implementare în anul 2014 s-au aflat 6 proiecte de dezvoltare regională cu finanțare din FNDR și 3 proiecte cu finanțare din sursele GIZ Moldova. Pentru implementarea proiectelor, din FNDR a fost alocată suma de 45216,66 mii lei. Pe parcursul semestrului I a anului 2015 a fost valorificată suma de 29935,19 mii lei ceea ce constituie 66,2% din mijloacele alocate pentru anul 2015.

Proiectele cu finanțare din sursele GIZ sunt la etapa de organizare și desfășurare a achizițiilor publice.

Tabel 2. Valorificarea mijloacelor financiare în cadrul proiectelor implementate în ianuarie-iunie 2015.

Nr.	Denumirea proiectului	Cost total al proiect	Suma alocată		Valorificat la semestrul I	% valorificării semestrul I
			2015	inclusiv semestrul I		
1	Reabilitatea zonei de odihnă și agrement "Lacul Sarat" or. Cahul	13,786.42	6,261.62	2,872.96	2,125.03	73.97
2	Impulsionarea dezvoltării social-economice a localităților după cursul inferior a râului Nistru cât a celor din zona de stepă și încurajarea turismului în zona de frontieră prin renovarea drumului L-510 R-30 Ștefan Vodă - Talmaza	58,619.94	11,000.00	11,000.00	11,000.00	100.00

3	Construcția apeductului magistral Leova-Hănăsenii Noi-Filipeni-Romanovca	5,575.77	3,000.00	1,500.00	0.00	0.00
4	Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională-str. V. Spirin, or.Cahul	36,583.18	10,000.00	6,054.00	1,855.43	30.65
5	Reabilitarea infrastructurii drumului în s.Carahasani	13,074.90	4,955.04	4,955.04	4,954.73	99.99
6	Îmbunătățirea drumului L654 prin intermediul reparației capitale (Taraclia)	44,314.79	10,000.00	10,000.00	10,000.00	100.00
	ADR Sud din contul FNDR	171,955.00	45,216.66	36,382.00	29,935.19	82.28
Proiectele cu sursa de finantare GIZ						
7	Sistemul de canalizare in satul Rosu, r. Cahul	12,816.00	12,816.00	0.00	0.00	0.00
8	Constructia apeductului central Leova - Iargara	44,296.15	44,296.15	0.00	0.00	0.00
9	Reabilitarea statiei de tratare a apei din Cahul	7,921.00	7,921.00	0.00	0.00	0.00
	ADR Sud din contul GIZ	65,033.15	65,033.15	0.00	0.00	0.00

- *Monitorizarea* implementării proiectelor în RDS se încadrează în procedura standard de implementare a proiectelor și este atribuția nemijlocită a ADR. În scopul monitorizării permanente a proiectelor aflate în proces de implementare, pe parcursul semestrului I a anului 2015, au fost efectuate peste 30 de vizite în teritoriu. Informația constatată în cadrul vizitelor a contribuit la intervenția urgentă pe domeniile problematice identificate. Sub aspect financiar procesul de monitorizare s-a manifestat în analiza permanentă a îndeplinirii volumului de lucrări pe proiecte și verificarea corespunderii cheltuielilor efective cu planul de finanțare, stabilirea economiilor/supra cheltuielilor pe proiecte individuale și înaintarea propunerilor de modificare a planului anual de finanțare. Procedura de monitorizare se finalizează prin elaborarea de note informative și rapoarte periodice, care au fost întocmite și prezentate MDRC în termenii stabiliți.
- *Organizarea recepțiilor* la terminarea lucrărilor și a recepțiilor finale. În perioada de raportare au fost integral finalizate lucrările în cadrul a 1 proiect „Reabilitarea infrastructurii drumului în s.Carahasani”. La data de 25 iunie 2015 a avut loc recepția la terminarea lucrărilor executate. Recepția finală a fost desfășurată la 6 iulie 2015. Urmează ca ADR Sud să transmită obiectul către beneficiar.

Rezultatele obținute în urma implementării proiectelor investiționale în perioada de raportare:

Proiecte cu finanțare din FNDR

- A fost finalizată integral construcția a 3,18 km de drum în cadrul proiectului „Reabilitarea infrastructurii drumului în s.Carahasani” .
- Au continuat lucrările de construcție în cadrul proiectului ”Renovarea drumului L-510 R-30 Ștefan Vodă - Talmaza”. În anul 2015 au fost realizate lucrări de construcție a îmbrăcămintei

rutiere și amenajare a acostamentelor pe o porțiune de 3 km. În total, lucrările sunt finalizate pe un sector de 14 km (din 16,025 km. planificat).

- În cadrul proiectului ”Reabilitarea zonei de odihnă și agrement ”Lacul Sărat” or. Cahul au fost reluate lucrările de construcție. Au fost finalizate lucrările de betonare a lacului și inițiată execuția lucrărilor de amenajare a teritoriului (construcția aleilor pavate). De asemenea sunt în curs de execuție lucrările de curățire a albiei r. Frumoasa.

Lacul Sărat , Cahul

- Au fost lansată licitația pentru etapa a II-a a proiectului „Construcția apeductului magistral Leova-Hănăsenii Noi - Filipeni-Romanovca”. Urmează procedura de evaluare a ofertelor depuse.
- Au fost reluate lucrările de construcție a drumului Taraclia - Ciadâr Lunga și a străzii „I. Spirin” din or. Cahul. Astfel, în trimestrul I a anului 2015 a fost construit un sector de drum cu lungimea de 4,2 km (din 13,04 km planificați)

Construcția drumului Ștefan Voda –Talmaza

Drumul Antonesti-Carahasani

Str. Spirin (starea actuală)

Proiecte cu finanțare din sursele GIZ

- Pentru componentele investiționale „Sistemul de canalizare în satul Rosu, r. Cahul” și „Reabilitarea stației de tratare a apei din Cahul” din cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în sectorul aprovizionării cu apă și canalizare pentru r-nul Cahul”au fost elaborate caietele de sarcini și documentele de licitație. În luna iunie a fost lansată licitația publică. Deschiderea ofertelor va avea loc în luna iulie 2015.
- Pentru componenta investițională „Construcția apeductului magistral Leova – Iargara” ADR Sud a prezentat spre examinare către GIZ documentația de proiect. De asemenea a fost elaborat pachetul de documente pentru licitație. Este necesară aprobarea proiectului tehnic și a documentelor de licitație de către oficiul central al GIZ.

2.3.2. Facilitarea cooperării dintre APL din raionul Cahul și furnizorul de servicii AAC.

În continuarea procesului de susținere acordată APL din raionul Cahul de GIZ în cadrul proiectului ”Modernizarea serviciilor publice locale ”, compartimentul AAC, pentru anul 2015 ADR Sud și-a propus să faciliteze cooperarea dintre APL din raionul Cahul și furnizorul de servicii AAC.

Întru realizarea acestui obiectiv în perioada de raportare s-a reușit:

- crearea grupului de lucru privind instituționalizarea serviciului;
- elaborarea și aprobarea planului de acțiuni privind instituționalizarea serviciului;
- elaborarea de către grupul de experți și prezentarea GL a raportului privind modelele de instituționalizare;
- selectarea de către GL a modelului pe care se va merge, preferință sa dat SA;

În baza modelului selectat urmează ca grupul de experți să elaboreze și să prezinte GL modelul de acord de parteneriat privind organizarea serviciului comun AAC. Din motivul desfășurării alegerilor locale activitatea dată a fost suspendată și replanificată pentru trimestrul IV 2015.

2.3.3. Monitorizarea, evaluarea și raportarea asupra proiectelor implementate în RDS

Monitorizarea implementării proiectelor investiționale în perioada de raportare s-a realizat de către specialiștii secției management proiecte ADR Sud în cadrul a peste 30 de vizite pe teren la locul implementării proiectelor. În urma vizitelor de monitorizare a fost constată situația privind lucrările executate. Informația colectată în urma vizitelor a servit ca bază pentru elaborarea rapoartelor săptămânale și trimestriale precum și temei pentru luarea deciziilor privind remedierea unor abateri constatate.

Raportarea asupra proiectelor implementate în RDS se efectuează prin elaborarea rapoartelor trimestriale pe proiectele individuale aflate în proces de implementare și a rapoartelor trimestriale privind monitorizarea mijloacelor financiare. În etapa de finalizare a proiectelor sunt elaborate și rapoarte finale de implementare a proiectelor. Astfel, pe parcursul primului semestru, a fost inițiată elaborarea raportului final pentru proiectul ” Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani”. De asemenea, la solicitarea MDRC sunt elaborate și prezentate rapoarte săptămânale privind progresul în implementarea proiectelor de dezvoltare regională implementate în RDS.

Domeniul de activitate 3 : DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ACTORILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

Reușita implementării cu succes a politicii de dezvoltare regională, depinde în mare măsură de dezvoltarea continuă a capacităților actorilor implicați în dezvoltarea regională: ADR, APL, CRD, ONG, etc.

3.1. Planificarea și raportarea activităților de dezvoltare a capacităților

În scopul fortificării capacității personalului ADR, au fost identificate necesitățile de instruire a specialiștilor ADR Sud și a altor actori de dezvoltare regională și a fost elaborat și prezentat MDRC Programul de dezvoltare a capacităților ADR Sud pentru anul 2015. Programul conține 8 module de instruire care sunt dedicate actorilor de DR, angajații ADR Sud, reprezentanții APL, CRD, prestatori de servicii din regiune, etc.

Despre implementarea programului ministerul este informat prin intermediul rapoartelor semestriale.

3.2. Formarea continuă a capacităților actorilor de DR

Dezvoltarea capacităților specialiștilor ADR Sud

Pe parcursul anului 2015, angajații agenției au beneficiat de instruirii sub formă de seminare de informare, ateliere de lucru, mese rotunde, forumuri, conferințe, vizite de studiu organizate de MDRC și partenerii de dezvoltare.

Instruirile de care au beneficiat angajații ADR Sud au fost organizate în mare parte în cadrul unor proiecte cu finanțare externă gestionate de GIZ, BNS, ambasada Cehiei, etc. Subiectele instruirilor s-au referit la statistica regională, achiziții publice, management financiar, gestionarea riscurilor, scrierea proiectelor cu finanțare externă, sistemul de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate (MBR), evaluarea proiectelor de investiții, etc. Total în perioada de raportare 11 specialiști din cadrul ADR Sud au participat la 14 sesiuni de instruire pe diverse domenii tangente DR.

De asemenea, specialiștii ADR Sud au participat la diverse ateliere, mese rotunde și alte evenimente unde se discută aspecte ce țin de dezvoltarea regională.

Dezvoltarea capacităților actorilor de DR (CRD, APL, sectorul privat, ONG, etc.)

Dezvoltarea capacităților APL în perioada de raportare, a fost asigurată prin intermediul atelierelor de lucru, sesiuni de informare (41 la număr) organizate în colaborare cu partenerii de dezvoltare.

ADR Sud de comun cu GIZ a continuat în anul 2015 șirul de instruirii dedicat agenților economici din RDS în cadrul componentei ”Acordarea suportului complementar sectorului privat”, în cadrul căroră se discută despre procedurile de achiziții publice și mobilizarea agenților economici din RDS de a participa la concursuri, inclusiv lansate de ADR.

GIZ în parteneriat cu Academia de Administrare Publică a organizat în perioada 20-21 mai 2015 cursuri de dezvoltare profesională axate pe consolidarea capacităților APL-urilor în scrierea și aplicarea la Programe de finanțare transfrontaliere. În cadrul acestui seminar au participat atât angajați ai ADR Sud cât și reprezentanți ai APL din RDS interesați în acest subiect. ADR Sud va aplica un proiect în cadrul apelului de program Ucraina - Republica Moldova.

Cel mai mare număr de persoane interesate din RDS au fost instruite în cadrul sesiunilor de instruire desfășurate în cadrul proiectului implementat de ADR Sud cu suportul Agenției Cehe pentru dezvoltare, 154 persoane. Total au fost desfășurate 9 sesiuni de instruire în cadrul cărora participanții au învățat cum se scrie un proiect în domeniul economic (prioritatea 2 din SDR Sud) și se aplică la FNDR.

Un raport mai detaliat pe activități de dezvoltare a capacităților desfășurate în perioada ianuarie-iunie 2015 este prezentat în anexă.

Vizite de studiu în cadrul proiectelor internaționale

Întru fortificarea capacității instituționale, atingerea unui nivel înalt de profesionalism al actorilor locali în implementarea cu succes a SDR Sud, în perioada de referință au fost efectuate 4 vizite de studiu peste hotarele țării beneficiari în cadrul vizitelor fiind 4 angajați ai ADR Sud, 8 reprezentanți APL și 7 operatori de servicii AAC din RDS.

Vizita de studiu în regiunea Bavaria, Germania.

În perioada 23-27 martie 2015 Tatiana Aramă, șef SPSP a fost membru unei echipe care a participat la un training cu genericul "Marketing regional - instrument de dezvoltare regională" în regiunea Bavaria, Germania, activitate susținută financiar de GIZ.

Cursul de instruire a fost constituit din activități teoretice și activități practice. În cadrul activităților teoretice, participanții au fost familiarizați cu:

- conceptul de marketing regional și instrumentele de marketing pe plan intern și extern;
- brandul și marketingul produsului și al serviciilor;
- politica UE în domeniul marketingului regional ;
- abordarea UE a marketingului regional în dependență de așezarea geografică a regiunilor.

Ce ține de activitățile practice, au fost întreprinse mai multe vizite la diverse obiective de importanță regională și națională, care se ocupă de dezvoltarea și promovarea regiunilor pe care le reprezintă, identificând inițiative/proiecte locale, care, fiind implementate dezvoltă regiunile. Datorită acestui curs de instruire, participanții au înțeles conceptul marketingului regional (MR), au cunoscut instrumentele de realizare a marketingului în regiune, și-au format o viziune de ansamblu a practicilor de succes în acest domeniu la nivelul regiunii Bavaria, Germania și a altor țări europene, și urmează să elaboreze un curs de marketing regional care va fi predat în cadrul Academiei de Administrare Publică din Moldova.

Vizita de studiu în regiunea Wielkopolska Polonia

În perioada 04-15 mai 2015, Anastasia Bunduchi, specialist SMP, a fost membrul delegației din Republica Moldova, aflată în vizită de studiu în Polonia. Stagiul a fost realizat în cadrul proiectului ”Managementul proiectului – instrument al dezvoltării locale și regionale. Experiența Regiunii Wielkopolska pentru Regiunea de Dezvoltare Nord, Moldova”. Proiectul este cofinanțat în cadrul programului de colaborare poloneză pentru dezvoltare al Ministerului

Afacerilor Externe al Poloniei.

În cadrul vizitei specialiștii ADR au învățat din experiența regiunii Wielkopolska cum sunt elaborate principalele documente de politici ale acestei regiuni, SDR și POR, care au fost fondurile externe disponibile pentru regiune și cum aceste fonduri au fost accesate. Care este modelul de dezvoltare a regiunii, despre punerea în aplicare a proiectelor UE în Poznan fondurile de pre-aderare, 2004 – 2006 și 2007 – 2013, exemple de proiecte implementate de administrația orașului Poznan.

Vizita de studiu în Cehia.

În perioada 18-22 mai 2015, în cadrul proiectului implementat de ADR Sud cu susținerea financiară a ambasadei Cehiei în RM, reprezentanții APL II din 8 raioane ale Regiunii de Dezvoltare Sud,

directorul ADR Sud – dna Maria Culeșov și șeful DGDR în cadrul MDRC, dl Valerian Bînzaru, au efectuat o vizită de studiu în Cehia, în scopul schimbului de experiență dintre reprezentanții APL din Moldova și autoritățile din Cehia, în implementarea proiectelor în domeniul dezvoltării economice. Pe durata vizitei, delegația RM a vizitat mai multe obiective turistice, legate de producerea vinului și dezvoltarea în cadrul acestei ramuri a turismului și a infrastructurii acestui domeniu. În decursul vizitei, a

fost studiată colaborarea eficientă a administrației publice cu sectorul asociativ, care a permis stabilirea relațiilor cu microregiuni din Austria și alte țări din Europa, ce favorizează atragerea investițiilor pentru soluționarea problemelor de mediu, prevenirea inundațiilor, aprovizionarea cu apă potabilă de calitate.

Vizită de lucru în România.

În perioada 14- 19 iunie 2015, o delegație compusă din reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Mediului, GIZ, ADR Sud, AMAC, operatorii întreprinderilor municipale Apă Canal din RM, UTM, CALM și Agenția „Apele Moldovei”, au efectuat o vizită de studiu în România, privind schimbul de experiență în domeniul gestionării sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare.

Vizita de studiu a contribuit la obținerea informațiilor relevante despre sistemul de aprovizionare cu apă și canalizare în RO, având la bază un program amplu și divers. Participanții au avut posibilitatea să discute cu experți și practicieni implicați în domeniu și să viziteze mai multe instituții implicate în aprovizionarea cu apă și canalizare.

Studierea noilor tehnologii în domeniul apei și canalizării va contribui la o cooperare intensă între specialiștii din domeniul dat, precum și la elaborarea propunerilor de proiecte.

Domeniul de activitate 4. RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI ATRAGEREA INVESTIȚIILOR

4.1. Consolidarea relațiilor de cooperare transfrontalieră și transnațională.

În vederea îmbunătățirea activității ADR Sud și atragerea surselor financiare suplimentare în luna decembrie 2014 ADR Sud a încheiat un acord de parteneriat cu ADR Sud Muntenia România. În acest acord au fost prevăzute un șir de domenii de colaborare, care pot aduce rezultate frumoase în dezvoltarea regiunii de sud, prin elaborarea și implementarea în comun a unor proiecte transfrontaliere și/sau transnaționale. Întru realizarea acestui obiectiv ADR Sud și-a planificat pentru semestrul I 2015 o vizită de studiu la colegii din ADR Sud Muntenia pentru a discuta unele idei concrete de proiecte care pot fi realizate în comun, precum și a prelua din experiența mai avansată a colegilor români în atragerea surselor europene. Din lipsa mijloacelor financiare această vizită nu sa realizat.

În anul 2015 a fost lansat primul apel în cadrul Programului transfrontalier Moldova-Ucraina. ADR Sud și-a propus atât participarea în cadrul acestui apel cu 1 proiect elaborat cât și să faciliteze aplicarea APL în cadrul programului prin organizarea sesiunilor de instruire tematice și consultații individuale pentru aplicanți.

În perioada de raportare la acest obiectiv sa reușit:

- identificarea partenerului din Ucraina în vederea aplicării în cadrul EaPTC, Consiliul Regional Odessa;
- identificarea și cooperarea cu partenerii în vederea stabilirii unei idei de proiect comune(îmbunătățirea gestionării deșeurilor în zona de frontieră);
- solicitarea acordului de participare în cadrul Programului din partea MDRC;
- stabilirea scopului și a obiectivelor specifice ale proiectului;
- stabilirea activităților generale ale proiectului;
- examinarea posibilității de asigurare a cofinanțării ș.a.

La moment se lucrează la proiect. Termenul limită de depunere a proiectului 14 iulie 2015.

În vederea facilitării participării APL din RDS în cadrul acestui program ADR Sud a întreprins următoarele:

- anunțul despre demararea concursului de aplicare la program a fost plasat pe site-ul ADR Sud;
- au fost transmise scrisori de informare către consiliile raionale și primăriile din regiune;
- au fost duse discuții individuale cu specialiștii din secțiile de atragere a investițiilor din consiliile raionale în vederea identificării ideilor de proiecte posibile (Consiliul Raional Taraclia, Cimișlia, Leova) cu consultări privind utilizarea formularului de aplicare.

4.2. Implementarea proiectului susținut de Ambasada Cehiei în R Moldova „Consolidarea capacităților administrației publice din RM - Regiunea de Sud ”.

Proiectul „Consolidarea capacităților administrațiilor publice din Republica Moldova, regiunea SUD” a demarat în octombrie 2014 și va dura până în septembrie 2015. Este susținut financiar de către Agenția Cehă pentru Dezvoltare. Scopul acestui proiect este de a contribui la dezvoltarea social economică echilibrată a regiunii prin sporirea capacităților actorilor locali și regionali în analiza complexă a problemelor economice, identificarea oportunităților de diversificare economică și susținere a sectorului privat în regiune, prin acordarea asistenței în elaborarea propunerilor de proiecte regionale competitive în baza experienței din Cehia.

Proiectul prevede creșterea capacităților reprezentanților APL și a altor actori interesați din RDS în scrierea proiectelor în domeniul economic în cadrul a 3 module de instruire. În anul 2014 s-a reușit desfășurarea a 4 sesiuni de instruire (a câte 2 zile) cu participarea reprezentanților APL și a sectorului privat din cele 8 raioane ale RDS, primul modul - Gestionarea Ciclului de Proiect (GCP) și colectarea a 62 formulare de idei de proiecte.

În anul 2015 a urmat:

- analiza ideilor de proiecte de către experții cehi și prezentarea recomandărilor de îmbunătățire;
- desfășurarea în perioada 10-19 februarie a seminarelor de instruire conform modulului 2 ”Elaborarea Notelor conceptuale”. Participanții au fost familiarizați cu regulile de desfășurare a Apelurilor de Propuneri de Proiecte cu finanțare din Fondul Național de Dezvoltare Regională(FNDR), precum și instruiți în a elabora note conceptuale pentru ideile de proiect în domeniul susținerii dezvoltării sectorului privat. Seminarele au avut loc în 4 centre raionale: or. Cimișlia or. Căușeni or. Cahul or. Taraclia. Total la instruire au participat 115 reprezentanți ai administrațiilor publice locale de nivelul I și II, și reprezentanți ai sectorului privat. Au fost recepționate 15 note conceptuale care țin de susținerea dezvoltării sectorului privat.
- desfășurarea în 2 etape (26-29 mai și 29.06 – 03.07.), a seminarelor de instruire conform modulului 3 „Elaborarea cererilor complete de finanțare pentru proiecte de dezvoltare regională”. Experții din cadrul proiectului au acordat asistență practică grupurilor de lucru pe proiecte în elaborarea Cererii Complete de finanțare. Au fost selectate 10 Note conceptuale, cele mai viabile, reieșind din posibilitatea de elaborare a documentației tehnice și aplicare la FNDR în cadrul Apelului de propuneri de proiecte următor.

Alte activități din proiect:

- Mai 2015: Organizarea vizitei de studiu în Cehia, în regiunile Vysocina, Moravia Centrală și de Sud.
- Iunie 2015: Elaborarea Ghidului practic privind elaborarea proiectelor regionale în sectorul economic,
- Septembrie 2015: Organizarea Conferinței de prezentare a rezultatelor finale ale proiectului.

Notele conceptuale elaborate în cadrul proiectului:

1. Crearea infrastructurii de utilități externe a Parcului Industrial Cahul;
2. Crearea infrastructurii de utilități interne a Parcului Industrial Cahul;
3. Construcția și renovarea Blocului Frigorific și a spațiilor de stocare, colectare, prelucrare conservare și comercializare a producției agricole pe teritoriul Parcului Industrial Cahul;

4. Crearea și dezvoltarea incubatorului de afaceri regional în or. Cahul;
5. Înființarea Incubatorului de Afaceri din orașul Cantemir;
6. Noi oportunități pentru producătorii de carne din raionul Căușeni;
7. Construcția Centrului Regional Agro- Industrial Leova (CRAILv);
8. Crearea și dezvoltarea incubatorului de afaceri regional în or. Taraclia;
9. Întreprinderile mici și mijlocii din regiunea Sud – factor al creșterii economice echilibrate și durabile, consiliul raional Stefan Vodă;
10. Grup de Producători și casa de ambalare subregională Cimișlia.

Se remarcă totuși că ca urmare a activităților de instruire puțini beneficiari potențiali au înaintat către ADR note conceptuale completate. Cauzele principale sunt următoarele:

În legătură cu alegerile locale mulți dintre participanții la instruirii s-au arătat rezervați față de posibilitatea inițierii unor proiecte pe care nu sunt convinși că le vor putea realiza.

În cadrul atelierelor de instruire au fost analizate idei de proiecte care pot fi apreciate ca inițiative individuale dar nu ca niște proiecte care vin în corelare cu strategiile de dezvoltare a raioanelor și a regiunii. Analizând prioritățile din documentele strategice locale și regionale unii beneficiari nu mai doreau să promoveze ideile pe care le-au gândit anterior.

Pentru a avea continuitate ideile de proiect trebuie să fie susținute, inclusiv și financiar, de către APL. Pentru argumentarea celor mai multe idei de proiecte înaintate este nevoie de pregătirea studiilor de fezabilitate, iar ulterior a documentației tehnice de proiect. În condițiile insuficienței extreme a resurselor financiare, APL nu sunt gata să-și asume astfel de cheltuieli. APL doresc garanții că proiectele vor avea finalitate și vor fi finanțate. Astfel de garanții însă nu pot fi oferite.

4.3. Identificarea surselor alternative de finanțare pentru proiecte regionale

Una din atribuțiile nemijlocite ale ADR Sud este atragerea surselor financiare pentru implementarea proiectelor regionale. Întru realizarea acestui obiectiv ADR Sud în continuare în anul 2015 a lucrat asupra identificării surselor financiare pentru proiectele din POR Sud 2013-2015. La solicitarea MDRC au fost pregătite fișele de proiecte ce țin de reabilitarea drumului Ștefan Vodă – Talmaza și Filipeni-Romanovca, Leova, pentru implementarea unuia din aceste proiecte Guvernul Poloniei sa oferit să acorde asistență financiară.

Pe pagina oficială a ADR Sud a fost creată o rubrică nouă unde sunt plasate proiectele care sunt în așteptare de finanțare. Proiectele elaborate în cadrul exercițiului de planificare strategică sectorială asistat de GIZ, adică fluxul de proiecte generate de Programele regionale sectoriale în domeniile EE, AAC și MDS sunt proiecte complexe, pentru implementarea cărora sunt necesare surse financiare considerabile. Ținând cont alocarea anuală a unor sume financiare foarte limitate din FNDR și costurile foarte mari a acestor proiecte, este evident că aceste proiecte nu pot fi implementate din surse financiare externe, atrase în cadrul unor programe lansate de donatori internaționali. În acest sens ADR Sud în colaborare cu GIZ își propune identificarea potențialilor finanțatori pentru aceste proiecte investiționale. În acest sens în perioada de raportare a fost lansat procesul de elaborare a hărților interactive pentru fiecare sector asistat de GIZ în cadrul proiectului MSPL. Pe hartă se vor regăsi toate CPV elaborate în cadrul exercițiului de planificare regională sectorială. Hărțile vor putea fi accesate din mai multe surse, inclusiv pe site ADR Sud.

Domeniul de activitate 5. COMUNICARE ȘI TRANSPARENȚĂ

Informarea și comunicarea sunt principii de baza a transparenței activității ADR Sud. În perioada ianuarie –iunie 2015 obiectivul urmărit pentru comunicare și transparență a fost cel de creștere a gradului de conștientizare a publicului cu privire la Programul Operațional Regional și informarea potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare pe care le oferă programul.

ADR Sud a desfășurat în perioada ianuarie - iunie 2015 numeroase acțiuni de informare și comunicare în vederea informării și în vederea asigurării transparenței Agenției. Pentru implementarea cu succes a planului anual al ADR Sud și anume a componentei COMUNICARE ȘI TRANSPARENȚĂ s-a ținut cont de următoarele principii de comunicare:

a) simplitate - pe parcursul tuturor proceselor de comunicare a fost utilizat un limbaj clar și direct.
b) transparență - informațiile fiind comunicate într-un mod transparent.

c) claritate - mesajele/informațiile au fost comunicate într-o manieră clară

d) respect și considerație față de actorii implicați.

Activitatea de comunicare a ADR Sud s-a axat pe asigurarea transparenței instituționale și a urmărit informarea corectă și rapidă a opiniei publice și îmbunătățirea imaginii instituției atât în plan local cât și central. Toată informația relevantă este plasată pe site-ul Agenției de Dezvoltare regională, acesta fiind unul dintre canalele de bază de comunicare cu publicul și a actorilor implicați. Informații asupra activității instituției au fost aduse la cunoștință publicului larg prin intermediul comunicatelor plasate pe site. Majoritatea articolelor scrise au avut un caracter informativ.

În perioada de raportare pe site-ul ADR au fost plasate 61 materiale ce țin de mediatizarea implementării proiectelor de dezvoltare regională. 90 de materiale plasate pe site au fost de ordin general – rezultate de la ateliere, seminare, ateliere, vizite, invitații, anunțuri. Accesări pe site în perioada de referință fiind în jur de 18 000. Pentru a susține pagina web a agenției, este menținut și contul în rețelele de socializare Facebook, Twitter. Pe parcursul lunilor ianuarie-iunie 2015 au fost postate 58 informații și/sau poze pe pagina de Facebook, acoperirea acestora depășind cifra de 2500 persoane.

În presa națională nu au avut loc mențiuni despre activitatea ADR Sud, iar în presa regională, aceasta numără 10 apariții. Comunicatele de pe site-ul ADR Sud, au fost preluate de către presa online - 30 la număr. La TV despre activitatea ADR Sud s-a menționat în 5 ediții, iar la Radioul național – 7 apariții. Informațiile de interes public au fost transmise prin intermediul buletinului informativ (2 la număr), cât și pe panourile informative din incinta consiliilor raionale din RDS. Pe lângă cele enumerate mai sus, s-a efectuat lucrul asupra elaborării broșurii „Ghid turistic”. Mai mult, tot pe site, a fost adăugat și meniul Explorați regiunea Sud, unde va fi dublata informația din ghid, astfel persoanele interesate vor putea selecta categoria sau zona de interes.

Un eveniment important l-a constituit evenimentul festiv organizat la finalizarea Proiectului "Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani - oportunități sporite pentru dezvoltarea economică pentru Zona de Sud a Republicii Moldova". Acesta a fost mediatizat în mai multe surse de nivel național – TRM, M1, PrimeTV, Canal3.

Domeniul de activitate 6. ACTIVITATE OPERAȚIONALĂ

6.1 Planificarea și utilizarea eficientă a surselor financiare destinate activității operaționale ale agenției.

Fiind finanțată din surse publice ADR Sud aplică procedurile de planificare și raportare financiară conform regulamentelor stabilite pentru instituțiile bugetare. Separat pentru mijloacele financiare din sursele partenerilor de dezvoltare (GIZ) ADR Sud elaborează și prezintă MDRC și GIZ rapoarte separate.

Managementul financiar și al gestiunii contabile a ADR Sud s-a realizat în perioada de raportare prin:

- planificarea financiară a cheltuielilor operaționale ale ADR Sud în strictă corespundere cu normativele în vigoare;
- administrarea și gestionarea eficientă a bunurilor din patrimoniu cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare;
- planificarea bugetului operațional al agenției și urmărirea execuției acestuia;
- organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare;
- întocmirea și prezentarea în termenii stabiliți a diverselor rapoarte contabile organelor de resort din teritoriu.

La compartimentul cheltuieli operaționale și buna funcționare a Agenției în ianuarie-iunie 2015 au fost valorificate 1020,9 mii lei (din care: 930,0 mii lei din mijloacele FNDR și 90,9 mii lei din fondul GIZ). La capitolul control financiar preventiv, ADR Sud în perioada de raportare a fost supus verificărilor din partea companiei ”Mol auditing” SRL care a efectuat auditul conturilor ADR Sud aferente finanțărilor pentru proiectul MSPL.

6.2. Planificarea, organizarea și administrarea procedurilor de achiziții publice.

Realizarea acestui obiectiv vine să asigure satisfacerea necesităților de bunuri, lucrări și servicii ale ADR Sud și ale beneficiarilor în cadrul proiectelor în curs de implementare. În acest context, agenția asigură respectarea Legii privind achizițiile publice nr.96 din 13.04.2007 și a actelor normative în vigoare la toate etapele de organizare și desfășurare a procedurilor de achiziții publice. În perioada ianuarie-iunie 2015 au fost organizate și desfășurate proceduri de achiziții publice pentru implementarea proiectelor aprobate spre finanțare în anul 2015:

Tabel 1. Achiziții publice pentru implementarea proiectelor în anul 2015

Nr.	Expunerea obiectului de achiziție	Procedura De achiziție aplicată	Rezultatele procedurii
FNDR			

1.	Construcția apeductului magistral Leova-Hănăsenii Noi-Filipeni-Romanovca (Etapa II).	LP	Procedura a fost anulată din motivul numărului insuficient de ofertanți (au fost depuse doar 2 oferte).
			A fost inițiată procedura REPETATĂ pentru 01.07.2015
2.	Achiziționarea Produselor petroliere pentru necesitățile ADR Sud.	COP	Procedura a fost anulată din motivul numărului insuficient de ofertanți (a fost depusă doar 1 ofertă).
			A fost inițiată procedura REPETATĂ pentru 08.07.2015
GIZ			
3.	Reabilitarea stației de tratare a apei potabile din râul Prut, or. Cahul	LP	Procedura a fost anulată deoarece nici un ofertant nu a fost calificat.
Ulterior, în scopul accelerării procesului de achiziții publice, au fost modificate anexele 2, 3 din Memorandumurile de Înțelegere. În conformitate cu regulile noi au fost inițiate procedurile de achiziții publice, după cum urmează:			
4.	Construcția sistemului de canalizare în s. Roșu, r-nul Cahul, cu conectarea la sistemul de canalizare al or. Cahul	LP	Deschiderea ofertelor – 28.07.2015
5	Reabilitarea stației de tratare a apei potabile din râul Prut, or. Cahul	LP	Deschiderea ofertelor – 29.07.2015

Consecință a faptului aprobării întârziate a Bugetului de Stat, în perioada ianuarie-iunie 2015 au fost organizate și desfășurate doar 2 proceduri de achiziții publice în cadrul a 1 proiecte finanțat din FNDR.

6.3. Asigurarea secretariatului CRD Sud.

Pe parcursul perioadei de raportare ADR Sud a asigurat funcționalitatea Consiliului Regional de Dezvoltare Sud, structura regională deliberativă, fără personalitate juridică, constituită în vederea elaborării, coordonării și monitorizării politicii de dezvoltare regională la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud.

În perioada ianuarie-iunie 2015 a fost desfășurată o ședință a CRD Sud, ADR oferindu-i tot suportul necesar (logistic, informațional, metodologic și consultativ). În cadrul ședinței sa discutat probleme și au fost luate decizii importante vizavi de activitatea ADR Sud și procesul de dezvoltare regională.

În cadrul acestei ședințe CRD Sud a aprobat 3 decizii, cea mai importantă din ele fiind aprobarea Programelor regional sectorial în domeniul infrastructurii drumurilor regionale și locale. Cu regularitate CRD Sud este informat despre mersul realizării activităților incluse în planul anual de activitate al ADR Sud pentru anul 2015, inclusiv prin intermediul buletinului informativ "Dezvoltare regională" elaborat de ADR Sud.

Domeniul de activitate 7. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

7.1. Monitorizarea, evaluarea și raportarea asupra implementării documentelor de planificare și programare regională.

În perioada de raportare a fost analizat gradul de implementare a POR Sud 2013-2015 în perioada 2013-2014. Au fost analizați atât indicatorii agregați pe programe ce se deduc din proiectele investiționale incluse în document, cât și realizarea activităților incluse în program. A fost elaborat raportul de realizare a POR 2013-2015, acesta din urmă va sta la baza elaborării raportului final pe POR.

Monitorizarea implementării SDR Sud 2010-2016, se realizează prin monitorizarea implementării planurilor anuale de activitate a ADR Sud în această perioadă. Atât timp cât în acest document nu au fost stabiliți indicatori concreți de monitorizare, până la moment se raportează pe activități. Rapoartele semestriale și anuale se elaborează și se prezintă MDRC și CRD Sud. Raportul privind implementarea planului de activitate al ADR Sud pentru anul 2014 și pentru semestrul I 2015 sunt 2 documente elaborate de ADR Sud în perioada de raportare. Ambele documente sunt plasate pe situl adrsud.md